

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Naši intransigenti.

Če se oziramo na leta pretekla, odkrije se nam cela vrsta bed, katere je moral prestat naš narod. Slovenec je bil parijski; kjer se je le pokazalo narodne prizadevanje, bilo je uničeno takoj. Oblaki črni krili so podnebje narodne politike in da si nam je lesketala nasproti pravičnost narodne ideje kot zora boljše bodočnosti, in da si smo stokrat in stokrat dejali; tako ne more ostati: vendar smo obupni roke držali križem in bitko se smehljaje gledali, kako politiko in zgodovino delajo „die berufenen faktoren“. Takrat smo pri volitvah rekli: čemu bomo volili, saj ne pomagamo nič! —

Vendar nijsmo imeli pravega uzroka tej obupnosti; saj smo imeli že lepo preteklost za soboj, saj je čut narodne pravice pogljal že močne korenine v našem ljudstvu, zavest narodna razširila se je povsod in na krmilu naših prizadevanj stali so možje, ki so z jekleno konsekvenco visoko držali zastavo narodne bodočnosti.

Kakor pri nas, godilo se je tudi drugod v Avstriji narodom slovanskim; pritiskani so bili povsod na steno, kajti vlado je imela v rokah stranka, katera se je zvala „liberalno in ustavoverno“, stranka, katere liberalizma prvi postulat je bil: pritiskanje Slovanov in katere ustava naj bi imela veljavo le zanjo.

Pa Avstrija, ta velikanska krasotica dežel evropskih, vzbudi se nekega dne kakor iz dolzega spanja! S čela si pogladi dolge lase, ki so jej branili prosti pogled in vidé pred soboj vse narode, izpozna, da so vsi sinovi cestnega načelnika soprogi pridobilo priimek

njeni, da mora biti vsem jednako pravična, skrbna in dobra mati. Takrat je izrekel naš presvitli vladar imenitne besede, da hoče mir imeti mej svojimi narodi in takrat je grof Taaffe, prijatelj in somišljenik blagodušnemu pokojnemu ministru dr. Bergerju, rekel, da se ne sme nobeden narod v Avstriji pritiskati na steno; takrat izpozna je tudi vlada, da mora biti pred vsem avstrijska, ako hoče biti pravična, da mora vsem narodom dati pravice, katere so jim prirojene.

Od tega trenutka vtikala se nij vlada več v volitve, kakor je to storila prejšnja „liberalna“ vlada: proste so bile volitve, prvič je prosto volilo ljudstvo — sesula se je gizdava, nenaravna zgradba lažnjivega ustavoverstva. Od tega trenutka vlada drug duh v Avstriji, prijazen Slovanom, ne strankarski, ampak pravičen. Tudi mi smo čutili blagodejnost tega duha; imenujemo ga kar naravnost: duh prave svobode. Imelo je naše ljudstvo namreč pri volitvah zadnjih dveh let priložnost svobodno voliti — in volilo je narodno. Naši poslanci v državnem zboru so narodni, narodna je večina v trgovinske in obrtne zbornici, zmagali smo tudi pri volitvah v mestni zbor in ponosno smemo reči, da dobodemo tudi v deželnem zboru večino, kadar bodo nove volitve. Želja našega ljudstva se bode izpolnila in to radi tega, ker je volilo vladnega pritiska prosto in ker mu nijso vsiljeni bili častihlepni in koristolovni kandidati.

Prišli smo do tega, da v kratkem dobodemo mi moč v svojej deželi, in skrb naša mora biti že zdaj, da nam bode ta moč umno rabila na korist deželi in narodu. Za ta vzvišeni smoter pa treba sloge ne samo mej nami,

ampak mi moramo tudi skušati, da si pridobimo prijateljev mej tistimi, ki so dozda našim težnjam nasprotni, ker so mnogokrat krivo podučeni o naših namerah, s kratka, mi moramo množiti število onih, ki so volje složno z nami delati na korist naše dežele in našega naroda. Slovan je mehkočuten in spravljiv; prijazen, vselej prijazen sprejme, še preprijazno. Tudi mi Slovenci smo spravljivi in radi v miru živimo z onimi, s katerimi smo v jednej deželi. To nas je napotilo, da smo se spustili v pogovor s svojim političnim nasprotnikom zaradi volitev mestnih funkcionarjev v mestnem zboru in v trgovinske komori. Ko so imeli oni večino, nijso tako z nami ravnali, še v odseke naših nijso volili; in zdaj smo mi imeli priložnost za to osvetiti se. Mi pa hočemo pozabiti, kar je bilo, da — pozabili smo že. A čudno so nam ti možje povrnili našo dobrovoljnost, obljubili so, da bodo v mestnem zboru izvolili podžupanom moža iz naše stranke, in so ga res volili, a zato se nam je zahvaliti le naključju, da tedaj eden del naših najzagrizenejših nasprotnikov nij bil navzočen in še od ostalih mestnih odbornikov sta dva oddala le bela listka. Lojalno smo jim v trgovinske zbornici prepustili mesto podpredsednika in jih povabili, naj nam imenujejo moža, katerega hočejo, da ga volimo. Ponudbe naše nijso sprejeli. Pri volitvi predsednika in podpredsednika so oddali prazne listke; in ko je naša stranka temu vzlic g. V. Lukmana izvolila za podpredsednika, se je ta gospod zahvalil za to čast in rekel, da je ne more sprejeti. Spravljivo smo jim ponujali roko, odbili pa so jo surovo in strastno, tako da bi skoraj obupali o mogočnosti sporazumljenja s tem na-

Listek.

Tri povesti brez naslova.

III.

Spisal Sacher Masoch.

Moj prijatelj Werestyeski je bil že za svojih dijaških let vrlo redkobeseden človek. Čim menj je govoril, tem bolj smo bili vsi njega tovariši prepričani, da mu je moči najdrznejše in najnevarnejše podjetje izvršiti. Ko sem ga videl zadnjič, je bil načelnik železnocestnej postaji v Velikej Gorni na Gališkem. Tedaj je bil že oženjen in je imel dva otroke. Niti po vnanjosti, niti v bitji svojem se mi nij videl izpremenjen.

Werestyeski, rodом Malorus, bil je resna, a vseskozi poštena duša. Srcé mu je bilo mehko in zelo rahločutno, toda, to svojo slabost je umeval dobro prikrivati. Obično je kazal se osornega, tihega, globoko v misli utopljenega moža. Lice njegovo, v solnci zarjavelo, je bilo

vedno nepremično, kakor da je izsekano od kamena; sive oči so izpod obrvi bile videti, kakor da so otrple. Ne spominam se, da bi ga bil kedaj videl razburjenega; kadar je bil najbolj nevoljen, zavihal je svoje sila dolge brke, jih utaknil v usta in jih grizel; ali baš to mirno vedenje — kadar je bil srdit — je imelo na vsakoga strašnejši utis, nego vsa besnost, katero opazujemo sicer pri jeznih ljudéh.

Čudno je bilo že samo ob sebi, da se je ta človek oženil, a še bolj se je bilo čuditi, kako je dobil takšno žensko. Kar se tiče te stvari, nijsem od njega samega mogel izvedeti ničesar, kakor sploh nij o ničemer rad pogovarjal se, in njegovej soprogi — Angeliki — dasi je bila živa in silno zgovorna gospá, se menda nij zdelo potrebno, teh zagonetek meni reševati. Kolikor sem izvedel, so mi pripovedovali drugi ljudje in zatorej mi nij vseskozi trditi, da je gola istina. Werestyeski je baje v Krakovskem gledališču zagledal se in čudom se čudil krasnej pevki; seznanil se je z njo, in

malo mesecev pozneje se je poročil. Angelika si je bila mojega prijatelja za svojega soproga najbrž izvolila iz ljubezni, kajti, da bi jo bil v zakon pregovoril, nij misliti, tudi sicer je nij moglo nič družega privesti do tega, ker Werestyeski nij bil imovit, nego je živel samo o svojej plači.

Gospá Angelika je bila hči dobre poljske rodovine. Vzgojena je bila prav gospodski, skoraj previsoko za razmere svojega soproga. Vsak je moral priznati, da je bila ta ženska zelo lepa. Šibka, kakor srna, je imela še omožena nekakšen deklíšk zuačaj. Osobito prijazen in, dejál bi, otroško mil je bil nje obrazek. Kadar se je zasmijala, je človeka dirnol tako prijetno, kakor vzpomladno solnce, katero nas obišče po dolgej zimi. Snežnobelo glavico so pokrivali gosti, temni lasje. Ako je šla, bila je soproga Werestyeskega vsa podobna kraljici, in kadar je sedela, bil bi mislil človek, da ima pred soboj krasno sultanko. V Velikej Gorni je nje obleka ter nje ponašanje železno-

sprotnikom. A mi poznamo sovražno vojsko in zato nečemo obupati tako hitro. Naši nasprotniki so dvojne vrste: v prvi vrsti so zagrizenci intransigenti, v drugo spadajo tisti, ki nam samo zapeljani od onih s frazami o svobodi, omiki in kulturi, očitajo, da smo klerikalci-nazadnjaci in protivniki vsakej kulturi.

Nu, kar se tiče tega očitanja, radi pripoznamo, da mi ne odrekamo veri in duhovstvu pravic, ki jima gredó, ker nikomur nečemo kratiti pravice. Da bi bili pa mi zoper napredek in kulturo, to najbolj zagrizeni kolovodje nasprotnega nam tabora sami najmenj verjemó in če bi še trebalo dokaza o ničevnosti tega očitanja, zadostuje že faktum, ka se toliko let uže borimo, da bi naši otroci bili vzgojeni v našem jeziku in bi se s tem, kakor pravi Pestalozzi, položil temelj daljnjemu izobraževanju.

Našim nasprotnikom druge vrste, katere so zagrizenci preslepili s tistim svojim lažil-liberalstvom, so se pa uže začele oči odpirati: oni uže ne prisegajo na evangelij intransigentov, kar so pokazale zadnje volitve. O teh hočemo govoriti drugi pot, denes oglejmo si malo naše intransigente.

Čudna ti ta tovaršija! Njen „cvet“ so možje, ki so bili nekdanj strastni narodnjaki. Svobode, omike, kulture niso iskali pri Nemcih, „Slava Slavjanom“ so peli in navdušeno je bilo njihovo srce za vseslavjansko stvar. Evo moža velikega talenta, ki veliko vé: narod, za katerega je bil on tako živo vnet in kateremu bi bil mogel biti močan steber, ga nij užalil — in vendar on taist narod sovraži in zaničuje! Vprašaj ga, kaj je koristnega storil za občno blagost? — Preidimo na drugzega. Nekdaj so ga ušesa bolela, če je v čitalnici slišal spregovoriti nemško besedo. Takrat je bil namreč član čitalničen in trudoljubiv soradenik „Novic“; pozneje pa mu je ustavovernost pomogla, da se je brez izpita vspel na mesto, o katerem se mu niti nij senjalo, ko je prosjačil za skromno prvo službico! — Tretji — toda čemu bi jih naštevati in opisavali vse te gospode, saj jih itak vsak pozna! Vsi so si jednaki v jednej reči: vsi so zagrizeni naši sovražniki iz golega — liberalizma!

Liberalizem, blaženi pojem! Če pregledamo vrste naših „liberalnih“ protivnikov in premislimo, kateri vsi mej njimi se prištevajo liberalcem, moramo pač vsklikniti: „Wer lacht da?“

Končno le ponavljamo, da nam nij v resnici sovražna vsa nekdanja ustavovernost stranka, zakleti sovražniki so nam le njeni voditelji, ki so preširno odbili našo spravljivo roko, se ve da v imenu svobode, omike in kulture! —o—

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. junija.

Nij še huda vročina, pasji dnevi se tudi še niso pričeli, a vendar dušno stanje **ustavovercev** je uže tako napeto, da jih zarav človek mora obžalovati. Če glasila ustavoverska na Dunaji res slišijo travo rasti, potem je grof Taaffe v velikej nevarnosti, njegov stol se ziblje in vstavoverci uže vidijo, kako leze iz jajca ministerska kriza in kako je grof Coronini razdejal celo desnico. Da! grof Coronini! nanj se zdaj ustavoverci zanašajo, da jih bo on potegnil iz blata, dasi so se prav pošteno trudili, da bi tudi njega do vratu vanj potisnili. Vendar — nijsmo še tako daleč prišli. Če prav ustavaške novine tako pridno pobirajo vse, kar ima le najmanjši ozir na kako možno izprembo zdanje situacije, vendar je njih trud zamán, kajti nij se upanja, da bi Taaffe jutri dal prostor Coroniniju, desnica pa gospodom levčarjem.

„W. Ztg.“ razgláša potrjeni **finančni zakon** in proračun za letošnje leto.

V **Spljetu** so doslej gospodovali lahoni; kakor pa je znano, vlada je razpustila spljetski mestni zbor lahonski in v kratkem se bodo vršile nove volitve. Narodnjaki imajo nadejo, da zmagajo. A tudi lahoni ne drže križem rok in silno agitirajo Bajamontijevi privrženci. Znamenito je, kako njegov organ „L' Avenir“ piše po priliki volitev: „Vsi oni uradniki, kateri so prisegli na zdanjo ustavo, morajo z nami (lahoni) glasovati, če nehejo, da prelo-mijo svojo prisego. Ako pa nasprotniki kažejo zdanjo vlado, odgovorite jim: „Ministri niso večni, a načela so večna, stranke zginjevajo, a država ostane zmirom. Cesarju, postavi in ustavi sem prisegel zvestost in izdajalec nečem biti“. Mi opozorujemo naše nasprotnike, da smo sklenili na vsakem terrainu ter s poštenim in nepoštenim orožjem bojevati se“.

Iz **Kotora** se javlja 9. t. m.: Včeraj so se zbrali tukaj župani in delegiranci vseh 16 občin Boke Kotorske, da so se posvetavali o izvršenju določb vojaškega zakona glede deželobrambovstva. Načelno so zbrani izjavili, da se uklonijo zakonu, a sklenili so cesarja prositi za olajšave. Jeden nadlajtenant od deželne brambe je uže prišel v Kotor in v kratkem se bodo pričele vaje deželnih brambovcev iz Boke Kotorske.

Iz **Lvova** se piše, da nameravajo ondi **Rusini** sklicati v letošnjem poletju ljudsk

shod, ki bode obravnaval rusinsko šolsko vprašanje na Galiskem. Tudi nov memorandum hočejo vladi predložiti.

„Obzor“ poroča, da je **hrvatska** vlada strogo prepovedala občinam, da te ne smejo pošiljati banu in saboru protestov zoper utelesenje Reke k Magjarkej. Zato bode narodna opozicija saborska enegično interpelacijo stavila gledé Krajiške in Reške zadeve, kakor hitro se sabor zbere.

Vnanje države.

O **bolgarskej** krizi se piše z **Dunaja**: Razmere v Bolgariji tukaj sicer ne vzbujajo še skrbi, a opazujejo se vendar jako točno. Poročila iz Bolgarije so prekratka in nezanesljiva, da bi se dalo sigurno soditi o bodočnosti in če se spomina, kako so izpale zadnje volitve na Angleškem, ki so rodile Gladstonovo vlado, ter se nikakor dale preje preračunati, potem se more vendar v deželi, kakeršna je Bolgarija, misliti možnost, da izpadejo ondi volitve tako, da bodo vrgle vse pravilno koncipirane kombinacije. (To je tedaj, da bodo liberalci propali in da je potlej ustava — izgubljena?) Pomirljivo (!) je samo to, da se tako, kakor Avstrija sodi o lojalno (!) energičnem koraku kneževem, misli tudi v Berlinu in celo v Peterburgu, namreč, da se s postoječo ustavo v Bolgariji ne dá vladati, da samo osoba in značaj zdanjega kneza jamčita red (!!) in da se nij združevati s turbulentnimi življi, ki bi na površje tirali zmago narodne stranke. Knez se moralično podpira od velevlastij in upati je, da se bodo kmalu utolažile narodne strasti v Bolgariji, da se v komaj pomirjenem vstoku ne prično nove zmešnjave.

Crnogorska kneginja in kneževič nastolnik sta odpotovala v Peterburg. Pri tej priliki piše „Glas Crnogorca“: Ta pohod nij navaden čin udvornosti, nego izraz je globoko čutene hvaležnosti. Zvesti naš nastolnik princ bode imel pri tem pohodu priliko, da si vtisne v srce podobo onega vladarja, one dežele in onega naroda, ki so se zmirom skazali blagodušnimi dobrotniki Črne gore in nje vladarske hiše. Princ bode se svojo materjo žaloval nad grobom našega velikega dobrotnika carja Aleksandra II., ter se bode predstavil carju Aleksandru III., ki bode v njem vzbudil zaupanje in trdno vero v veliko prihodnost Rusije, Črne gore in vsega Slovanstva.

Grška ministerstvo je baje sklenilo zbornico razpustiti potem pa nove volitve povsod tudi v novih provincijah razpisati.

Kakšne posledice bode imelo, ker je **francoski** senat zavrgel predlog o volitvah po listah? Gotovo da nič nevarnih. Gambetta se bode en čas jezil, njegovi organi bodo žugali senatu in predsedniku republike, a pri tem bode tudi ostalo Gambetta bode čakal ugodnejega časa, potem pa z nova prišel na površje se svojimi namerami. Jedino, kar bode zadnja glasovanje senata za soboj pustilo, go-

„grofice“. Vse ženske so jo sovražile, a moški so se jej klanjali, tajno obožavali jo, ali jej tudi očito kazali svojo največjo udanost.

Kolikor krat sem Angeliko videl, ali pri njej bil, mislil sem si, da imam pred soboj slavno igralko na majhnem odru in zasmehujočo svojo obližje. Ona se je bila nekako ponižala, da je mogla biti Werestyeskemu žena, a vendar nij bila zato nikoli nezadovoljna, ali celo nesrečna: v tem oziru se nij držala splošne šege. Baš nasprotno, vedno je bila vedra in vesela, vsak čas se je posmijala. Ali v tem ko je nje soprog živel jedino svojega poziva ozbiljnim dolžnostim, koprnela je ona vsa po veselicah, in na očeh jej je bilo čitati, da si želi vsak dan pridobivati novih čestiteljev. Ne verujem, da bi bila mislila o tem, kako bi jej bilo moči družemu pokloniti svoje srcé, toda, vsa zadovoljna je bila, če je očarévala moške. S kratka: podobna je bila detetu, katero lovi metulje, da se nekoliko zabava z njih krasnimi bojami, a jim napósled iztrga krila!

Mlada zakonska sta imela dvoje ljubeznivih otročičev: dekletce o četrtem letu in na polovico mlajšega dečaka. Nežni plavalasi stvarci se svojimi velicimi radovednimi očmi ste bili prava angelca.

Doslé se je vse izvršilo srečno. Angelika je vedno imela priličen broj čestiteljev in Werestyeski jej je povsem zaupal, ter nij bil ljubosumen. Drage volje je privoščil svoje soprogi male zmage, katere so zadovoljavale nje nečimurnost, a niso niti najmanjše kvare delale njega časti.

V tistem času dobí na prvi postaji od-tod, v Velikej Dolni, službo mlad uradnik, Avrelj Wisecki, potomec poljske plemenite obitelji. Svoje dni je bil častnik, a je moral zaradi dolgov odpovedati se svoje stópinji. Zdaj je iskal boljše sreče pri železnici. Uradnikom nij bil priljubljen; nazivali so ga vetrnjakom. Tem rajše so ga vidévale ženske. Zal človek, visoko vzraščén je bil, lepo se je oblačil in še lepše vedel. Govoriti je umel na srcé in je vsaka beseda kazala, da je uže

prečital mnogotero knjigo. Tudi na klavirji umel je dobro svirati.

Na veselici, katero je bil priredil gradščak iz okolice tamošnje, se je Wisecki seznanil z Werestyeskim in njegovo soprogo. Od tedaj se je trdno držal svojih čudnih novih znancev. Kadar je imel količkaj prostega časa, prežil ga je najrajše v njiju družbi, zagotavljajoč Werestyeskemu svoje iskreno prijateljstvo in njega ženi prisezajoč svojo neomahljivo udanost. Novi uradnik je obiskaval Angeliko tudi kadar nje soproga nij bilo domá. Izgovor je imel ta, da jej je prinašal raznih muzikalij, ter jo izpremljal na klavirji, kadar je pela.

Skoraj je ves svet znal in govoril, da sta si Angelika in Avrelj uže preveč prijatelja, samo Werestyeski menda o tem nij ničesar vedel. Ljudje so ga pomilovali, toda nikogar nij bilo, da bi si bil upal svojo sumnjo izreči mu v obraz.

Angelika je v necem oziru ohranila navade, katere je imela svoje dni uže gledališka pevka. Igralke imajo v obče to posebnost, da

tovo bode napetost mej Gambetto in Grevy-jem. Glasilo se je tndi, da hočejo zdaj Gambettovi pristaši v ministerstvu dati svojo ostavko, kar se pa ne potrjuje.

Z Irškega se poroča o novih krvavih bojih. V Corku se je pričel 9. t. m. popoldne boj mej ljudstvom in policaji ter je trajal prav do noči. Na obeh straneh je veliko ranjencev. V Liverpoolu pa so fenijci poskusili mestno hišo v zrak razstreliti. Vendar so jim prekrizali zločinsko namero in dva udeleženca ujeli.

Francoski zastopnik v **Tunisu**, Roustan, vročil je 10. t. m. tuniskemu beju pismo, ki ga imenuje ministerskim residentom. Bej je podpisal dekret, ki pooblastuje Roustana, da on opravlja vse, ako ima tuniska vlada kaj opraviti s tujimi vlastimi.

Dopisi.

Iz Trsta 10. junija. [Izv. dop.] (O dr. Bizjakovej kandidaturi.) Dopisnik v št. 129. „Slov. Nar.“ omenja, da je društvo „Edinost“ postavilo dr. Bizjaka za kandidata V. okraja. Iz zapisnika zadnjega občnega zbora „Edinosti“ je razvidno, da je g. Trobec poslal pismo poročilo občnemu zboru, v katerem naznanja, da je on poizvedel v V. okraju za kandidata, kateri bi bil volilcem najljubši in pravi, da tam želé vsi dr. Bizjaka; zatorej predlaga naj ga občni zbor nasvetuje za kandidata. Navzočni so bili v zboru tudi drugi jako odlični volilci V. okraja, ki niso imeli nič proti tej kandidaturi. Pri vsem tem pa je predlagal društveni podpredsnik g. Dolenc, da se stvar danes ne reši, ampak naj se prepusti volilcem samim naj si izvolijo kandidata v očigled neprilikam, ki so se uže tu in tam godile, ker volilci niso bili edini.

Predlagal je nadalje naj se potrudijo nekateri odborniki na Opčino in Bazovico, da tam zvedo mnenje volilcev, in naj društvo proglasi tistega kandidata, katerega bodo volilci večinom volili. Ta predlog je bil sprejet in tako se je tudi zgodilo, da so volilci sami odločili se za dr. Bizjaka. To vse se je zgodilo javno. Tudi je treba konstatirati, da je bila ponujana kandidatura za V. okraj g. Malulanu, g. Urbančiču in drugim, kateri vsi so jo odbili odločno. Kar se tiče dr. Bizjakove osebe, je znano, da je imel neko diferenco z banko, katero je zastopal, pa to diferenco je poravnal, kar sam trdi in kakor je razvidno iz tega, da advokatna komora nij postopala disciplinarno proti njemu.

Mi smo popolnoma mnenja, da vsak kandidat mora biti čist; da je dr. Bizjak prišel na vs križ tudi s svojimi klijenti, tega nismo

vedeli. Čudno je le, da vlada trpi advokata, če je tak, da nij vreden sedeti v municipiju.

Domače stvari.

— (Kazenska obravnava) proti vitez Vesteneku zaradi kazinske afere bode denes 14. junija ob 9. uri pri mestnej delegiranej sodnji. Obravnava je javna.

— (Sokolovci) so jako zadovoljni s svojim nedeljskim izgreedom k sv. Joštu in v Kranj. Vreme je bilo kakor tukaj ves dan oblačno, tako da vročina nij nadlegovala. Obširno poročilo nam je obljubljeno za jutri.

— (O sušenju barja.) Ministerstvo poljedelstva si je izbralo dunajskega civilnega inženirja g. Podhajskega, da izdela načrt, po katerem se ima izvajati sušenje ljubljanskega barja. G. Podhejski sam in prvi njegov namestnik sta uže v Ljubljani, isto tako potrebni instrumenti, tako da se bode precej začelo delo, za katero utegnejo več mesecev potrebovati inženirji; pride jih namreč še več in tudi domače namerja baje najeti podjetnik. Bog daj, da bi se veščakom posrečilo pravo zadeti.

— (Umrli) je tukaj v petek iz Trsta prišedši umirovoljeni c. kr. štabni zdravnik dr. Gotthard Koželuh. V nedeljo popoldne je bil slovesni pogreb.

— („Slovensko literarno društvo“) na Dunaji nas po svojem odboru prosi, da z ozirom na dopis z Dunaja v 125. številki tega lista pozorimo svojega g. dopisnika, naj on dokaže, da so dunajski slovenski visokošolci razdvojeni po „slov. lit. društvu“, in da je le to društvo osnovano nekako zoper „Slovenijo“. Mi smo ustregli želji in to priobčili, pa ne da bi hteli zavetiti polemiko mej društvom, nego zaradi tega, ker nam je izjava odbora „literarnemu društvu“ dokaz, da njegovi člani perhorecirajo vsako nasprotstvo s „Slovenijo“. Kakor pravimo, nas nij volja, da bi v „Sl. Nar.“ prostor dali obravnavanju te zadeve. Po naših mislih nij koristno na nobeno stran, če se take stvari javno rešeta; nij treba takoj peresa: miren, dobrohoten pogovor vse lahko poravna!

— (Naš domači polk) je presvitli cesar minolo soboto ogledoval v dunajskem praterji in žnjim zadovoljen bil.

— (Letošnjih manevrov) ne bode, kakor druga leta, imela ljubljanska garnizija pri Postojini, temveč mej Kranjem in Radovljico na Gorenjskem, in sicer od 1.—13. dne septembra meseca. Udeležili se jih bodo vsi

trije bataljoni, ešpoika št. 26. Mihel, veliki knez ruski. Potem bodo pak premestili bataljone, in sicer pride prvi (sedaj v Mariboru) v Kamnik, drugi pride v Ljubljano, a tretji pojde v Maribor.

— (Umor?) „Agramer Ztg.“ piše: Nadbiskupski gozdar Josip Šnajdarek, ki stanuje v gozdu „Žutica“, naletel je 18. dan m. m., ko je v gozdu hodil, na kostnjak neznanega moža, po obleki soditi tujca. Določiti se nij dalo kdo in odkod da je, niti ne, kako da je smrt storil, samo ugiba se in sicer po čevljih, da je kak delavec s Kranjskega.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Na Dunaji 13. junija ob 4. uri popoldne. Profesor Škoda je ravnokar umrl.

Poslano.

Javno berilo

v čitalnici je drevi ob 8. uri. Vstopnina: sedež (z vstopnino vred) 40 kr. — Vstopnina 30 kr. — Dijaški in garnizonbilet 20 kr. — Sl. deželna vlada je dovolilo g. Josipu Gélju z odlokom 11. t. m. št. 934. napravljati to berilo v vseh mestih kranjske vojvodine.

Razne vesti.

* (Nikolaj Ivanovič Priogov.) Moskovski univerzitet in vsa Rusija slavi petdesetgodišnico moža, ki si je na polji vede pridobil slavno ime po celem Evropi in kateri ima tudi sicer dosti zaslug za narodno izobraženje v svojej domovini. Nikolaj Ivanovič Priogov je ta mož, slavni zdravnik in izvrstni pedagog delujoč v teh strokah uže od l. 1831. Izvrstni kirurg je bil uže okoli četrdesetega leta pozvan k armadi v Kavkaz; deloval je tudi v Krimski vojski, v nemško-francoskej in zadnjič v rusko-turške. Od l. 1866 je bil šolski nadzornik Odeskega in kasneje Kijevskega šolskega okraja. Car je slavljencu poslal srčen pozdrav.

Iskrica opravištvja. Gosp. A. St. v Banjaluki. Naročnino imate plačano do 30. septembra 1881. — G. F. S. v Berovnici. Sedaj plačano do 12. septembra t. l.

Umrli so v Ljubljani:

10. julija: Dr. Gerhard Koželuh, c. kr. štabni zdravnik v pokoji, 57 let, v črevljarskih ulicah št. 1, za otrpnenjem hrbtne mozga. — Ana Opelt, gostija, 84 let, na sv. Petra cesti št. 40, za slabostjo.

Dunajska borza 13. junija

(Izvirno telegrafsko poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih	76 gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	10	„
Zlata renta	93	75	„
1860 drž. posojilo	132	25	„
Akcije narodne banke	823	—	„
Kreditne akcije	349	60	„
London	116	90	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	30	„
C. kr. cekini	5	50	„
Državno make	57	—	„

čelnika, katera jej je vselej postregla z izvrstno kavo. Angelika je bila toli nepozorna, da jo je sprejela v svojem novem, baržunastem, dragoceno obšitem in obrobljenem jopiči. Gospe Holzbacherjeve se nij videlo vredno, hišnej gospodinjji kaj omenjati krasne nove obleke, ali to popoldne jej kava nij bila dovolj sladka, in kruh se jej je zdel pretrd za nje slabe zobe. Domov prišedša je divjala, kakor da je ušla iz blaznice.

„Kaj je nosila?“ so vprašale matere vse štiri odcvetevše hčere, katere so obično govorile tako v zboru.

„Kaj je nosila?“ s povzdignenim glasom povzame majorka, „to je nad vse, mislite si, detca moja, doma nosi ta ženska jopič od rudečega baržuna, s kunovino obrobljen in obšit, ali čujete: obšit! Kakor da je poljska kraljica sedela mogočno meni nasproti!“

se na odru kažó v dragocenih in prekrasnih oblekah, a sicer jim je za doma ter za izprehode vse dobro, ker zanemarjajo, kar bi povišalo njim lepoto. Gospé Werestyeskega pak je bil svet nekako gledališče. Vselej, kadar je nje drobna nežna nožica stopila preko praga, bila je gospa Angelika po najnovejšej šegi opravljena, in sicer tako bogato in ukusno, kakor se umevajo jedino Francozinje in Poljakinje. Domá, se vé, je železnocestniške postaje načelnika žena često po ves dan nosila papuče, ter bila oblečena v bel jopič, kateri pak res nij vsak čas bil tako snažen in čist, kakor prvi sneg. Ali, odkar je nje dom obiskavati jel Avrelj, oblačila se je hišna gospodinja toli skrbno, da se je zdelo čudno vsacemu — razven nje soproga. Werestyeski si nij mislil nič hudega o tem, ako je uže k zajutрку prihajala njega žena lepo počesana in ako je doma nosila drago zeleno svilno obleko. Ker je soprogu često rekla, da po nje mislih

ne more ženska za dom biti elegantnejše opravljena, nego li ako ima s kožuhovino obrobljen jopič, videlo se je dobremu nje možu povsem umevno, da je novi prijatelj Avrelj lepej Angeliki poklonil nekoliko prekrasnih kož od kunbelic, katere je bil sam nastreljal. Gospa Werestyeskega si je s temi kožami dala obšiti in obrobti kazabajko (jopič) od rudečega baržuna. Ta kožušič imel je biti na nesrečo vsem!

Majorka Holzbacherjeva, vdova z moškim, zapovedujočim glasom, s katerim je ukazovala svojemu pokojnemu možu in po njem vsemu bataljonu, je bila vsega spoštovanja vredna gospa. Živela je o neznatih obrestih svojega malega imetka, imejoč poleg vsega štiri dogopete, neomožene hčere — „device v srpani“. Ta družinica je bila vnetá le za dušne naslade, vse pozemeljsko blago je črtila. Osobite so vražnice so bile hčere in mati vsemu lišpanju. Po svojej starej navadi je neke nedelje prišla gospa majorka k soprogi železnocestnega na-

Zahvala.

Za častno in mnogobrojno spremstvo mrtvega trupla naše drage nepozabljene matere, gospé

Helene Kalischnigg, roj. Stroj,

na pokopališče, kakor tudi za krasne darovane vence se najiskrenejše zahvaljujejo (346) **žalujoči otroci.**

Žalujoči ostali naznanjajo s tužnim srcem vest o smrti gospoda

Antona Homatscha,

opravitelja vitez Fridauovih rudnikov in topilnic v Gradaci, c. kr. poštarja, predstojnika kmetijske podružnice v Metliki in uda mnogim kmetijskim družbam, načelnika krajnemu šolskemu svetu v Podzemelji in graščaka, kateri je danes zjutraj ob polu 6. uri, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega pokojnika se bode v petek dné 10. junija ob 8. uri zjutraj v njegovem stanovanju blagoslovilo ter na pokopališči v Kloštru pokopalo.

Sv. maše zadušnice se bodo brale dné 10. junija o pokopavanju v Kloštru in dné 11. junija ob 9. uri v farnej cerkvi v Crnomlju.

Pokojnika priporočamo v blag spomnu. Gradac, dné 8. junija 1881.

Marija Homatsch,
soproga.

Vincencija, omožena Blažek, Marija,
omožena **Iberer, Anton Homatsch,** topilniški pristav, **Karolina,** omožena **Wirgler,**
otroci.

Janez Blažek, lekar, **Josip Iberer,** c. kr. sodnijski svetnik, **Tomaž Wirgler,** c. kr. okrajni zdravnik, zeti.

Rihard Iberer, Vincencija Blažek,
Janez Blažek, Marija Virgler, Anton Blažek,
vnuki. (347)

Vila v najem!

Prijazno ležeča nekdanja „Pauerjeva“ vila v Podutiku pri Ljubljani se daje z lepim vrtom vred za poletje ali pa tudi za celo leto pod ugodnimi pogoji v najem. (336-2)

Natančneje se zve pri lastniku **Lorene Vodniku,** kamnoseku v Ljubljani, kolodvorske ulice.

Pokrita kočija

za jednega, če se hoče tudi za dva konja, še skorjo nova, se prodá. Kje? pove iz prijaznosti opravništva „Slovenskega Naroda“. (328-4)

Podpisani priporočam čestitemu občinstvu, posebno potnikom, svojo dobro oskrbljeno, blizu kolodvora **Št. Peter** uže 23 let obstoječo

„Národno gostilno“,
(„Hôtel National“).

Naj vsakateri se potrudí priti, kdor želi biti dobro in brzo postrežen z dobrim naravnim vinom: kraškim teranom, dolencem, starim hrvatom in dobro domačo vremšino ter svežo z ledenice Puntigamsko pivo, mnogovrstne domače in tuje botelije, likerje, domači 4letni slivovec vsake vrste in okusne jedi, vedno pripravljene spodobno opravljene sobe z več postljami; pri vsakem vlakcu je sluga za spremstvo potnikov; najnižjo ceno zagotavlja (144-8)

Ivan Korošec.

EPILEPSIJO

(božjast) ozdravi indijski zeliški sok, ki se kot posebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim uspehom rabi zoper božjast. (218-6)

Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štirikrat ali petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na sladkorji zavžije. Celo najstarejša in najzlobnejša bolezen se ublaži in naposled popolnem odpravi.

Dobiva se **flacon** po 20 kr. v skoraj vseh lekarnah Avstro-Ogerske, a v Ljubljani ima ta sok lekarnar **g. Julij pl. Trnkóczy,** v Jičinu pa prirejevalci **Rudolf Stahl,** emer. lekarnar.

S pošto se menj kot 2 flacona ne pošilja.

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE
LE HOUBLON
FRANZOSKI IZDELEK.
!! SVARI SE !!
PRED PONAREJEVANJEM.

Ta papir je pravi samo tedaj, ako ima vsak list znamenje **LE HOUBLON** in vsak karton spodaj stoječe varstveno znamenje in signaturo.

Cawley & Henry
Propriété du Brevet.
CAWLEY et HENRY, jedini fabrikantje PARIS.

(153-5)

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtički,

priporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezine, posebno za sušico, želodčevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

G. lekarnarju J. Seichertu v kopelji Rožnavi.

Prosim pošljite mi s poštnim povzetjem 3 zavitke svojega mnogo slavljenega čaja zoper kašelj in 4 škatljice maho-celtičkov pod naslovom: **baron Badenfeld** v trgu Rosswald. **G. lekarnarju J. Seichertu** v kopelji Rožnavi.

Dasi tudi nissem več tako bolan, kakor preje, ker opravljam zopet svoje dolžnosti, nečem vendar biti brez Vaših skušenih zdravil, ker bi zimo komaj še preživel, da jih nissem rabil. Prejšnje moje bolezni čutim zjutraj samo še veliko sušo v grlu in prsi me pečejo, a če rabim Vaš čaj ali Vaše celtičke, odleže mi takoj. Ker mi je obojega zmanjkalo, izvolite mi dakle poslati s poštnim povzetjem dva zavitka radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatljic rožnavskih maho-rastlinskih celtičkov. Z vsem spoštovanjem ostajem Vašemu blagorodju udani **Hubert Zelinka,**
župnik v Objetavi na Moravskem.

Vaše blagorodje!

Izvolite mi s poštnim obratom poslati za priloženo vsoto 6 gld. 10 kr. 3 zavitke radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatljic rožnavskih maho-rastlinskih celtičkov. To izvršno zdravilo mi jako gódi in upam, da koristi tudi drugim. Z visokim spoštovanjem

J. N. Šafranek,
vikar frančiškanski v Turnavi (Češko).

Vaše blagorodje!

(521-3)
Pošljite mi s poštnim obratom 1 zavitek svojega toliko hvaljenega radgostskega univerzalnega čaja in 1 škatljico rožnavskih celtičkov z navodom za rabo s poštnim povzetjem. Udani **Kovač,** profesor.
V Mariboru, dné 12. februarja 1879.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnavskih maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtički dobivajo se jedino le v lekarni **J. Seichertu** v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: **W. Mayr** v Ljubljani, **W. König** v Mariboru, **S. Mittelbach** in **J. Cejpek** v Zagrebu, **Barmherzige Brüder** in **A. Nedved** v Gradci, **A. Marek** in **J. Kupferschmied** v Celji, **O. Russheim** v Lipnici, **Carl Grabacher** v Murau, **J. Illing** v Rottemanu, **W. Thurnwald** v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopelišču Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno zdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah. Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).

OGLAS!

OGLAS!

Da bode našim prečestitim naročnikom v Avstro-Ogerskej bolj priročno, osnovali smo s 1. majem 1881 pod firmo

VOGEL & Co.,

Wien, II., Untere Augartenstrasse 33,

podružnico, kjer so razstavljeni za prodaj naši

lokomobili, mlatilnice

in vse drugo kmetijsko orodje,

ter prosimo p. n. kupujoče občinstvo, naj se tja obrne, kadar kaj potrebuje.

Zmožnost konkurirati — ne samo kar se tiče tehnike in moči, ampak tudi solidnega dela ob porabi najboljše tvarine in kar se tiče prilično manjše cene — to so najboljše prednosti naših izdelkov.

Natančneje prinašajo naši ceniki s podobami, katere pošiljamo na željo zastonj in franko. Dunaj, dné 1. maja 1881.

VOGEL & Co.,

fabrika za stroje, livarna z železom in izdelovatelj kotlov
v Neusellerhausen-Leipeigu.

(324-3)

Izdatelj in urednik Makso Armič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.